

Департамент інформаційної діяльності, культури,
національностей та релігій Хмельницької облдержадміністрації
Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

**Науково-дослідна робота
в бібліотеках Хмельниччини:
2024 рік**

Вип. 20

Хмельницький
2025

УДК 027.53(477.43):001.89(062.552)«2024»
НЗ4

Науково-дослідна робота в бібліотеках Хмельниччини:
2024 рік. Вип. 20 / Департамент інформаційної діяльності,
культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.,
Хмельниц. ОУНБ ; уклад. В. В. Кондратюк. – Хмельницький :
Монускрипт, 2025. – 52 с.

Видання висвітлює результати науково-дослідної роботи
Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
та публічних бібліотек області протягом 2024 року.

Друкується за рішенням редакційно-видавничої ради
Хмельницької ОУНБ, протокол № 3 від 06.08.2025 року.

Укладач: *Кондратюк В. В., провідний методист відділу
науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі
Хмельницької ОУНБ*

Редактор: *Маковська В. В., заступник директора з
наукової роботи та інформатизації Хмельницької ОУНБ*

Відповідальна за випуск: *Чабан К. А., директор
Хмельницької ОУНБ*

Вступ

Науково-дослідна робота бібліотек відіграє вагомий роль у розвитку інформаційного, культурного середовища області та забезпечує наукове обґрунтування бібліотечної діяльності, сприяє впровадженню сучасних підходів для задоволення інформаційних потреб населення.

У даному виданні представлено результати науково-дослідної роботи Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки та соціологічних досліджень публічних бібліотек області. За даними інформаційних звітів у 2024 році проведено **66 соціологічних досліджень** та анкетувань, з них 17 (26 %) – обласними бібліотеками, 49 (74 %) – публічними бібліотеками територіальних громад.

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека, як провідний центр науково-дослідної діяльності у бібліотечній сфері регіону, здійснює вивчення та прогнозування стратегій підвищення якості бібліотечного обслуговування з метою вдосконалення системи надання послуг користувачам та впровадження інноваційних процесів у практичну діяльність. Упродовж 2024 року обласними бібліотеками проведено 17 соціологічних досліджень, 13 з них – *Хмельницькою обласною універсальною науковою бібліотекою*:

❖ *обласне дослідження* «Краща книга Хмельниччини – 2023» (с. 6; дод. 2, с. 44);

❖ *обласне анкетування* «Практики читання військовими» (с. 11; дод. 3, с. 45);

❖ *щоквартальні маркетингові розвідки* «Стан інформатизації бібліотек області» (с. 17; дод. 1, с. 42);

❖ *маркетингові розвідки* «Діяльність Хабу «Дія. Цифрова освіта» у публічних бібліотеках області» (с. 17);

❖ *моніторинги* «Підвищення кваліфікації бібліотечних спеціалістів області» (в рамках онлайн-клубу Сучасний методист) (с. 18);

❖ *моніторинг* «Аналіз даних електронної системи моніторингу в публічних бібліотеках» (с. 18).

Повні тексти досліджень представлені на вебсайті Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки в розділі «Бібліотекарю», сторінка «Соціологічні дослідження»

(<http://ounb.km.ua/biblio/soc/index.php>).

Окрім проведення власних досліджень, обласна бібліотека та публічні бібліотеки територіальних громад брали участь у всеукраїнських дослідженнях, опитуваннях, моніторингах, фокус-групах. Протягом 2024 року працівники публічних бібліотек взяли участь у дослідженнях, які проводила Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого:

- всеукраїнських:

1. «Публічні бібліотеки в умовах російської агресії» (8, 9, 10, 11 етапи опитування), з метою отримання оперативної інформації про стан публічних бібліотек регіонів;

2. «Стан кадрового потенціалу публічних бібліотек України». Досліджувались основні чинники, що впливають на склад бібліотечних кадрів та на роботу бібліотекарів. Результати цього дослідження будуть використовуватись для обґрунтування необхідності державної підтримки діяльності публічних бібліотек;

- опитуваннях:

1) до Всесвітнього дня психічного здоров'я: «Бібліотерапія. Книги. Досвід». Результати опитування допомогли сформувати добірки книг, що можуть стати опорою, підтримкою та інструментом для покращення ментального стану громадян, а бібліотекарі зможуть використовувати для бібліотерапії, допомагаючи іншим віднайти душевну рівновагу;

2) стосовно наявності мейкерспейсів у бібліотеках (спільно з ВГО Українська мейкерська асоціація);

3) працівників закладів культури та закладів освіти сфери культури державної та комунальної власності щодо вивчення запиту на підвищення кваліфікації працівників сфери культури, яке проводило Державне агентство України з питань мистецтва та мистецької освіти.

Про дослідницьку діяльність прозвітували публічні бібліотеки **15 громад області**: Кам'янець-Подільської, Вінковецької, Волочиської, Городоцької, Деражнянської, Зінківської, Старокостянтинівської, Хмельницької, Ярмолинецької, Нетішинської, Ямпільської, Сатанівської, Старосинявської, Крупецької, Жванецької.

Краща книга Хмельниччини – 2023

(http://ounb.km.ua/biblio/soc/2024_05_08_1_1.pdf)

Мета дослідження: виявити та дослідити читацькі уподобання на книги місцевих авторів та видавців Хмельницької області, що надійшли у бібліотеки області у 2023 році, заохотити до використання друкованих видань як джерел інформації та стимулювати до активного читання літератури краєзнавчого характеру.

Завдання дослідження:

- **забезпечення** ефективної діяльності бібліотек області з метою створення умов для підтримки читання;
- **вивчення** бібліотечними працівниками смаків та потреб користувачів у друкованих виданнях місцевих авторів для подальшого удосконалення роботи бібліотек;
- **проведення** бібліотеками області власних соціологічних досліджень з проблем читання.

Об'єкт дослідження: фахівці публічних бібліотек та користувачі бібліотек області.

Предмет дослідження: популяризація сучасної української літератури краю.

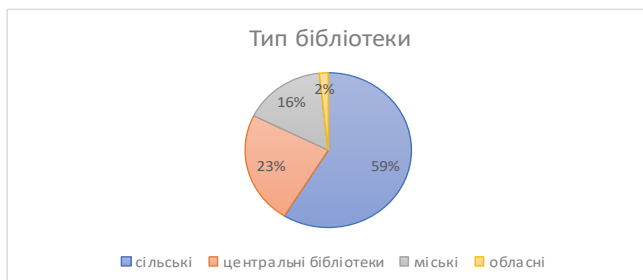
Під час анкетування було опитано **984** респонденти із **40 територіальних громад** Хмельницької області, а саме:

- Хмельницька міська ТГ – 103 (10,5 %);
- Городоцька міська ТГ – 66 (6,7 %);
- Плужненська сільська ТГ – 58 (5,9 %);
- Старокостянтинівська міська ТГ – 58 (5,9 %);
- Ізяславська міська ТГ – 57 (5,8 %);
- Полонська міська ТГ – 54 (5,5 %);

- Антонінська селищна ТГ – 51 (5,2 %);
- Новоушицька селищна ТГ – 50 (5,1 %);
- Летичівська селищна ТГ – 47 (4,8 %);
- Волочиська міська ТГ – 44 (4,5 %);
- Віньковецька селищна ТГ – 42 (4,3%);
- Деражнянська міська ТГ – 35 (3,6 %);
- Війтовецька селищна ТГ – 33 (3,4 %);
- Старосинявська селищна ТГ – 33 (3,4%);
- Староушицька селищна ТГ – 29 (2,9 %);
- Грицівська селищна ТГ – 24 (2,4 %);
- Теофіпольська селищна ТГ – 21 (2,1 %);
- Закупненська селищна ТГ – 20 (2,0 %);
- Кам'янець-Подільська міська ТГ – 19 (1,9 %);
- Білогірська селищна ТГ – 15 (1,5 %);
- Гуківська сільська ТГ – 14 (1,4 %);
- Жванецька сільська ТГ – 12 (1,2 %);
- Чорноострівська селищна ТГ – 12 (1,2 %);
- Улашанівська сільська ТГ – 10 (1,0 %);
- Красилівська міська ТГ – 9 (0,9 %);
- Михайлюцька сільська ТГ – 9 (0,9 %);
- Розсошанська сільська ТГ – 7 (0,7 %);
- Сатанівська селищна ТГ – 7 (0,7 %);
- Дунаєвецька міська ТГ – 5 (0,5 %);
- Маківська сільська ТГ – 5 (0,5 %);
- Нетішинська міська ТГ – 5 (0,5 %);
- Слобідсько-Кульчієвецька сільська ТГ – 5 (0,5 %);
- Ямпільська селищна ТГ – 5 (0,5 %);
- Заслучненська сільська ТГ – 4 (0,4 %);
- Крупецька сільська ТГ – 4 (0,4 %);
- Ярмолинецька селищна ТГ – 4 (0,4 %);
- Судилківська сільська ТГ – 3 (0,3 %);
- Берездівська сільська ТГ – 2 (0,2 %);
- Вовковинецька селищна ТГ – 2 (0,2 %);
- Щиборівська сільська ТГ – 1 (0,1 %).

Із загальної кількості опитуваних (984 – 100 %) у дослідженні взяли участь 648 (66 %) працівників бібліотек, 336 (34 %) користувачів. Серед них 782 (79 %) – жінок та 202 (21 %) – чоловіків.

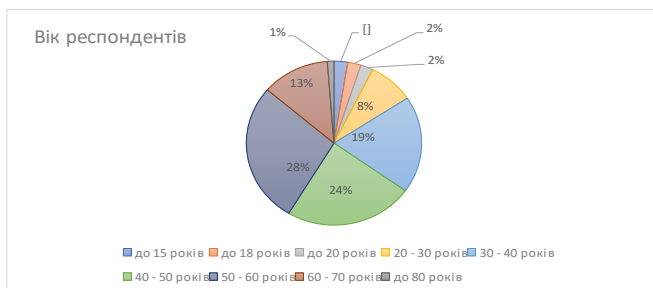
В результаті дослідження виявлено:
579 (58,8 %) – респонденти сільських бібліотек;
231 (23,4 %) – центральних бібліотек громади;
157 (16,0 %) – міських бібліотек;
17 (1,8 %) – обласних бібліотек.

Мал. 1. Тип бібліотек

Розподіл респондентів за віком:

- до 15 років – 25 (2,5 %);
- до 18 років – 24 (2,4 %);
- до 20 років – 23 (2,3 %);
- 20-30 років – 83 (8,5 %);
- 30-40 років – 188 (19,1 %);
- 40-50 років – 234 (23,8 %);
- 50-60 років – 272 (27,7 %);
- 60-70 років – 123 (12,5 %);
- до 80 років – 12 (1,2 %).

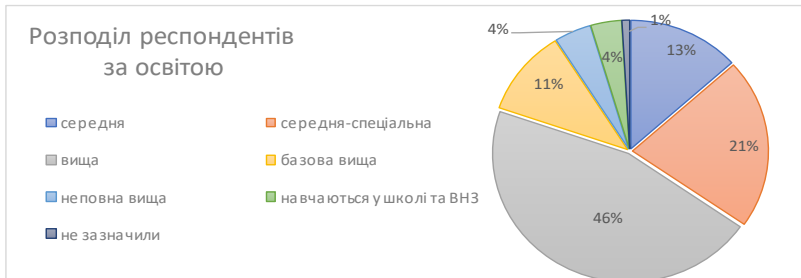

Мал. 2. Розподіл респондентів за віком

Розподіл респондентів за освітою:

- середня – 131 (13,3 %);

- середня спеціальна – 210 (21,3 %);
- вища – 449 (45,6 %);
- базова вища – 106 (10,8 %);
- неповна вища – 43 (4,4 %);
- навчаються у школі та ВНЗ – 36 (3,7 %);
- не зазначили – 9 (0,9 %).

Мал. 3. Розподіл респондентів за освітою

Розподіл респондентів за професією:

- працівники галузі культури – 357 (36,3 %);
- працівники закладів освіти – 140 (14,2 %);
- пенсіонери – 97 (9,6 %);
- сфера обслуговування – 45 (4,6 %);
- студенти – 42 (4,3 %);
- домогосподарки – 36 (3,7 %);
- фахівці – 36 (3,7 %);
- медичні працівники – 31 (3,2 %);
- учні школи – 29 (3,0 %);
- робітничі професії – 26 (2,7 %);
- не відповіли – 24 (2,5 %);
- тимчасово не працюють, безробітні – 24 (2,5 %);
- сфера торгівлі – 23 (2,3 %);
- державні службовці – 20 (2,0 %);
- приватні підприємці – 17 (1,7 %);
- працівники сільського господарства – 10 (1,0 %);
- соціальні працівники – 8 (0,8 %);
- перебувають в декретній відпустці – 5 (0,5 %);
- військовослужбовці – 4 (0,4 %);

- інші професії – 4 (0,4 %);
- психологи – 3 (0,3 %);
- краєзнавці, науковці – 2 (0,2 %);
- представники громадських організацій – 1 (0,1 %).

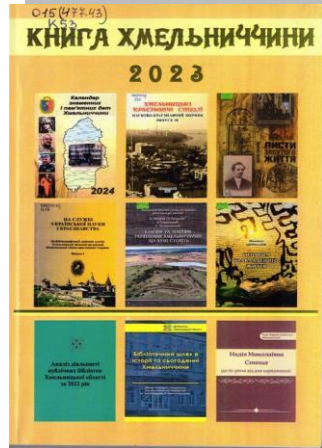
За результатами загально-обласного дослідження **«Краща книга Хмельниччини – 2023»** переможцями стали:

- у номінації **«Літературно-художнє видання»**:

Горбатюк Василь Іванович.
Листи забутого життя /
В. І. Горбатюк. – Київ : Укр.
пріоритет, 2023. – 656 с.

- у номінації **«Наукове та науково-популярне видання»**:

Хмельницькі краєзнавчі студії : науково-краєзн. зб. Вип. 40 / Нац. спілка краєзнавців України, Хмельниц. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Центр дослідж. історії Поділля ; гол. редкол. Ю. В. Телячий ; відп. секр. С. М. Єсюнін ; редкол. Ю. І. Блажевич та ін. – Хмельницький : Мельник А. А., 2023. – 280 с.

- у номінації **«Довідкове видання»**:

Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2024 рік : реком. бібліогр. довід. / Департамент інформ. діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін., Хмельниц. ОУНБ ; Хмельниц. обл. від-ня ВГО Укр. бібл. асоц. ; Хмельниц. міська орг. НСК України ; уклад. О. М. Шеїн. – Хмельницький : Стрихар А. М., 2023. – 176 с.

У рейтингу **«Найбільш резонансна краєзнавча книга 2023 року Хмельницької ОУНБ»** за результатами GOOGLE-опитування та обліку даних у статистичних формах обліку книговидачі у структурних підрозділах Хмельницької ОУНБ протягом 2023 року та січня – березня 2024 року визначено книги:

- у номінації **«Наукове та науково-популярне**

видання»:

Захар'єв В. А. Кам'яні та земляні укріплення Хмельницької області XIV – XVIII ст. / В. А. Захар'єв, І. Старенький, С. М. Шпаковський ; Хмельниц. обл. науково-метод. центр культури і мистецтва. – Житомир : Бук-Друк, 2021. – 228 с. : фот.

- у номінації «Довідкове видання»:

На службі української науки і краєзнавства : біобібліогр. довід. членів Хмельниц. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. Вип. 1 / Нац. спілка краєзнавців України, Хмельниц. обл. орг. НСКУ, Хмельниц. обл. універс. наук. б-ка ; упоряд. : Л. В. Баженов, В. С. Прокопчук, Ю. В. Телячий. – Хмельницький : [б. в.], 2023. – 251 с. : фот.

- у номінації «Літературно-художнє видання»:

Цимбалюк М. П. Синдром відкладеного життя : нариси і замальовки / М. П. Цимбалюк. – Вінниця : НіланЛТД, 2023. – 56 с. : фот.

За результатами обласного дослідження *«Краща книга Хмельниччини – 2023»* для бібліотек області надано наступні рекомендації:

- привернути увагу жителів громад до книги та популяризації читання як основного чинника всебічного розвитку особистості;

- доукомплектувати бібліотечні фонди краєзнавчими виданнями;

- активізувати роботу літературних клубів (об'єднань) за інтересами з популяризації кращих книг Хмельниччини та творчості подільських авторів;

- здійснити комплекс заходів по сторінках номінованих книг (літературні зустрічі з авторами книг, обговорення, тематичні уроки, літературні читання, традиційні та віртуальні виставки книг тощо);

- популяризувати книги місцевих авторів через бібліотечні інтернет-ресурси (сайти, блоги, соціальні мережі);

- систематично здійснювати моніторинг попиту користувачів на краєзнавчі видання.

Практики читання військовими

(http://ounb.km.ua/biblio/soc/2024_10_04_1_1.pdf)

Мета анкетування: з'ясувати практики читання військовослужбовцями у воєнний час та їхніх потреб у літературі, а також ролі бібліотеки у забезпеченні даних потреб.

Завдання дослідження:

- **визначити** вплив читання на особистий, професійний розвиток військових, психоемоційний стан та почуття патріотизму;

- **виявити** роль паперових та електронних джерел у читанні військовими;

- **виявити** джерела, з яких військові отримують інформацію для читання та ролі бібліотеки в їх житті;

- **дослідити** ступінь задоволення військових ресурсами і послугами бібліотеки та спрямувати майбутні бібліотечні програми і проекти на їх розвиток;

- **оцінити** роль і місце читання у житті військових в умовах воєнного часу, його важливість, частоту звернення;

- **розробити** рекомендації щодо покращення діяльності бібліотек громад, організації роботи таким чином, щоб вирішити проблемні питання стосовно обслуговування військових, задоволення їхніх інформаційних потреб.

Об'єкт дослідження: користувачі-військовослужбовці публічних бібліотек громад Хмельниччини.

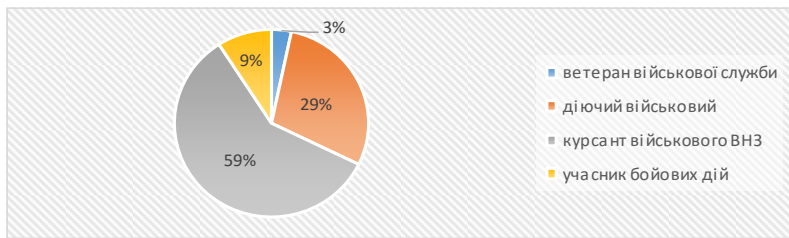
Предмет дослідження: потреби бібліотек громад у покращенні рівня обслуговування та задоволення інформаційних потреб категорії користувачів –

військовослужбовців. Можливості забезпечення на базі публічних бібліотек громад Хмельниччини надання бібліотерапевтичних послуг.

Участь взяли **363** (100 %) **респонденти**-військовослужбовці, користувачі Хмельницької ОУНБ та публічних бібліотек територіальних громад Хмельницької області. На окремі запитання респонденти давали по декілька відповідей, тому підрахунок відсотків рахувався у відношенні від 100 % на кожну відповідь.

Проаналізовано **рід занять респондентів**:

- ветеран військової служби – 12 (3,3 %);
- діючий військовий – 105 (28,9 %);
- курсант військового ВНЗ – 213 (58,8 %);
- учасник бойових дій – 33 (9,0 %).

Діаграма 1. Рід занять респондентів

Із загальної кількості опитуваних участь у дослідженні взяли 258 чоловіків (71,1 %) та 105 жінок (28,9 %).

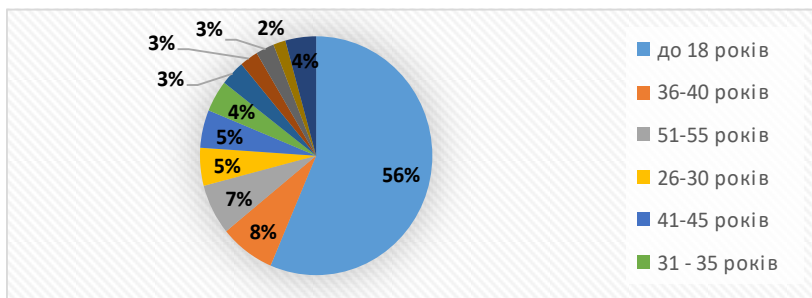
За **рівнем освіти**:

- вища – 59 (16,3 %);
- неповна вища – 18 (4,9 %);
- середня – 210 (57,9 %);
- середня спеціальна – 36 (9,9 %);
- доктор філософії – 1 (0,3 %);
- не зазначили рівень освіти – 39 (10,7 %).

Вікова категорія опитаних:

- до 18 років – 198 (54,5 %);
- 18-20 років – 12 (3,3 %);

- 21-25 років – 12 (3,3 %);
- 26-30 років – 18 (4,9 %);
- 31-35 років – 15 (4,1 %);
- 36-40 років – 27 (7,4 %);
- 41-45 років – 18 (4,9 %);
- 46-50 років – 6 (1,7 %);
- 51-55 років – 24 (6,6 %);
- 56-60 років – 9 (2,5 %);
- понад 60 років – 9 (2,5 %);
- не вказали свій вік – 15 (4,1 %).

Діаграма 2. Вікова категорія респондентів

Результати анкетування «Практики читання військовими» показали наскільки важливе місце посідає читання у задоволенні інформаційних потреб військовослужбовців у воєнний час та їхніх потребах у літературі, а також роль бібліотеки у задоволенні даних потреб.

За результатами анкетування виявлено, що читання є важливою складовою життя військових, сприяє їхньому розвитку та допомагає зберігати психологічну стійкість у складних умовах служби. Важливо було вивчити те, **чи мають військовослужбовці вільний час для читання**. 66,9 % респондентів відповіли, що мають вільний час. Це свідчить про те, що попри напружений графік та складні умови служби, багато військових знаходять можливість для читання. 33,1 % респондентів зазначили, що не мають вільного часу для

читання. Це може бути пов'язано з інтенсивністю служби, фізичним та емоційним навантаженням, а також іншими обставинами, які обмежують їхній вільний час.

У більшості респондентів (51,9 %) **головна мета читання** полягає у розширенні особистих знань, проте читання для розвитку професійних знань та отримання новинної інформації також є важливим (19,2 % і 17,3 % відповідно). Менша частина респондентів читають для слідкування за змінами в законодавстві (2,9 %) та з метою навчання (8,7 %).

За отриманими даними, переважна більшість (50,4 %) респондентів читають книги, що вказує на високу **популярність традиційного читання**. 26,4 % віддають перевагу інтернет-ресурсам – відстежується вподобання онлайн-джерел у задоволенні інформаційних потреб. 11,6 % читають електронні книги, що також є показником популярності сучасних форматів читання, аудіокниги, журнали та газети мають менший попит серед респондентів (2,5 %, 0,8 %, та 4,9 % відповідно). Невелика частка (1,7 %) читають усі типи видань, що демонструє різноманітність інтересів окремих респондентів.

Найпопулярнішим жанром серед військовослужбовців є література на військову тематику (34,7 %), що вказує на високий інтерес до книг, пов'язаних з їхньою професійною діяльністю та актуальними подіями. Художня література (22,3 %) також є популярною серед респондентів, що свідчить про бажання військовослужбовців занурюватися у світ вигаданих історій для відпочинку та розваги. Історична література (15,7 %) та фантастика (11,6 %) займають третє і четверте місця відповідно, що показує зацікавленість в історичних подіях та уявних світах. Детективи (10,7 %) також мають своїх шанувальників. Інші жанри (5,0 %) включають літературу психологічної тематики, правознавство, книги про автомобільний транспорт та будову автомобіля, що вказує на різноманітні інтереси респондентів.

Військовослужбовці використовують **різноманітні джерела для отримання літератури**. Найпопулярнішими є купівля книг та читання у бібліотеках, що свідчить про значення доступу до літератури та важливість бібліотечних послуг. Соціальні зв'язки також відіграють роль у доступі до книг, а зростаюча популярність електронних видань вказує на

адаптацію до сучасних технологій. Індивідуальний підхід, коли бібліотекар приносить книги додому, хоча й менш поширений, свідчить про гнучкість та готовність забезпечувати потреби військовослужбовців у читанні різними способами.

В межах анкетування важливо було **вивчити оцінку якості задоволення інформаційних потреб бібліотекою**. Більшість респондентів (80,2 %) оцінили якість задоволення своїх інформаційних потреб бібліотекою як дуже добру або добру, поставивши відповідні оцінки – «5» та «4». Це свідчить про високий рівень задоволеності користувачів послугами бібліотеки. Водночас, близько 19,8 % респондентів дали оцінки нижчі за «4», що вказує на наявність певних проблем, які можуть потребувати покращення. Зокрема, варто звернути увагу на ті аспекти обслуговування, які викликали низькі оцінки, для підвищення загального рівня задоволеності користувачів. 12 (3,3 %) респондентів поставили найнижчу оцінку «1». Це вказує на значні проблеми у задоволенні інформаційних потреб для цієї групи користувачів, які потребують уваги та виправлення.

На основі результатів анкетування пропонуємо використовувати в роботі публічних бібліотек **рекомендації**, що спрямовані на підвищення якості послуг бібліотек, задоволення інформаційних потреб військовослужбовців та сприяння їхньому особистому та професійному розвитку через читання, а також можливості промоції книг, котрі читають військовослужбовці. Це свідчить про те, що навіть у воєнний час залишається місце для розвитку і задоволення власних читацьких інтересів. Робота бібліотек в цьому напрямку допоможе зміцнити зв'язок між військовими та цивільними, а також буде сприяти єдності в суспільстві, що допоможе активно протистояти російській агресії.

Виконання цих рекомендацій допоможе бібліотекам стати сучаснішими, функціональнішими та привабливішими для користувачів. Зокрема рекомендуємо:

- систематично досліджувати інформаційні потреби військовослужбовців, аналізувати їхні читацькі потреби. Це можна здійснити через опитування, інтерв'ю або фокус-групи, щоб з'ясувати їхні вподобання, інтереси та потреби;
- оновлювати бібліотечний фонд сучасною літературою,

зокрема книгами з історії України, військової тематики та іншими популярними жанрами, що сприятиме задоволенню інформаційних потреб військовослужбовців та підтримці їхнього інтересу до читання;

- розвивати цифрові послуги, такі як електронні каталоги, електронна доставка документів, доступ до цифрових бібліотек та інших онлайн-ресурсів. Також варто організовувати тренінги та семінари з цифрової грамотності;

- забезпечити підписку на актуальні періодичні видання, щоб користувачі мали доступ до новин та спеціалізованої інформації;

- використовувати соціальні медіа та вебсайт бібліотеки для інформування користувачів про новинки та послуги. Залучати користувачів до бібліотеки через рекомендації друзів, колег та бібліотекарів;

- проводити лекції фахівців, зустрічі, клуби та гуртки при бібліотеках, створити додаткові можливості для взаємодії та обміну знаннями серед військовослужбовців;

- створити умови, які сприятимуть читанню як способу релаксації та особистого розвитку. Підтримувати інтерес до різних жанрів літератури, включаючи військову тематику, художню літературу, детективи, історичну літературу та фантастику;

- залучати військовослужбовців під час проведення заходів з популяризації читання;

- організувати стаціонарні пункти обслуговування військовослужбовців книгою у місцях їх дислокації під час ротації на відпочинок, закладах реабілітації та ін.

Враховуючи, що значна частина військовослужбовців має обмежений час для читання, важливо продовжувати підтримувати їхню зацікавленість у літературі. Це можна зробити через створення доступу до різноманітних книг, організацію мобільних бібліотек та проведення заходів з популяризації читання. Для тих, хто не має часу для читання у друкованому форматі, можна розглянути можливості інформування про доступ до аудіокниг або коротких літературних форматів.

З метою збільшення чисельності військовослужбовців, які

знаходять час для читання, можна створювати комфортні умови для цього у вільний час, наприклад, обладнати спеціальні зони відпочинку з книгами або іншими літературними матеріалами.

Загалом результати дослідження свідчать про позитивний вплив бібліотечної роботи на задоволення читачьких потреб військовослужбовців та зацікавленість у читанні цією категорією користувачів.

Щоквартальна маркетингова розвідка «Стан інформатизації бібліотек області» дозволила виявити, що незважаючи на певні позитивні зрушення, наявний стан інформатизації публічних бібліотек області вимагає продовження цілеспрямованої роботи представників органів місцевого самоврядування в ТГ області. Перспективою її повного втілення в публічних бібліотеках стане збільшення кількості користувачів бібліотек, суттєве підвищення оперативності та якості їх обслуговування, забезпечення вільного доступу до інформації, представлення та популяризація ресурсів бібліотек у зовнішньому інформаційному середовищі.

Щоквартальні маркетингові розвідки «Діяльність Хабу «Дія. Цифрова освіта» у публічних бібліотеках області» активізували роботу Хабів цифрової освіти по організації мультимедійних просторів для зустрічей, навчання, обміну думками та ідеями, для проведення тренінгів, лекцій та майстер-класів творчими, активними, креативними людьми. Хаби цифрової освіти в публічних бібліотеках області стали місцями, куди може завітати кожен громадянин, безкоштовно отримати доступ до сайту «Дія. Цифрова освіта», пройти навчання з цифрової грамотності. За результатами моніторингу проєкту «Здобуття цифрових навичок у бібліотеках-Хабах цифрової освіти», який провели Президія та Виконавчий офіс ВГО Українська бібліотечна асоціація спільно з партнерами з Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні, ***кращим Хабом цифрової освіти у 2024 році на Хмельниччині визнано КЗ «Старосинявська центральна бібліотека Старосинявської селищної ради»***. У межах «Проєкту підтримки Дія» за підтримки ПРООН в Україні в жовтні було проведено конкурс

«Історії успіху бібліотек-Хабів цифрової освіти», що реалізується за фінансування Швеції, у співпраці з Міністерством цифрової трансформації. 2 бібліотеки-Хаби з Хмельниччини – бібліотека-філія № 8 Кам'янець-Подільської міської ЦБС та Старокостянтинівська центральна публічна бібліотека стали переможцями та отримали цінні призи від організаторів.

В рамках діяльності онлайн-клубу «Суч@сний методист» проведено *моніторинг «Підвищення кваліфікації бібліотечних спеціалістів області»*. Результати моніторингу дали вичерпну інформацію про кадровий склад ЦБ ТГ, задіяний у проведенні заходів з підвищення кваліфікації працівників публічних бібліотек на місцях, про рівень компетенції бібліотечних працівників, визначення шляхів подальшого їх професійного вдосконалення та застосування сучасних форм підвищення кваліфікації.

Здійснено *моніторинг «Аналіз даних електронної системи моніторингу в публічних бібліотеках»* та проведена робота з актуалізації та усунення помилок в статистичних даних публічних бібліотек області в Електронній системі моніторингу базової мережі публічних бібліотек України (ЕСМаР).

Дослідження, проведені в публічних бібліотеках області

Пріоритетним напрямком роботи бібліотек є *проведення досліджень*, мета яких – виявлення інформаційних потреб користувачів, аналіз бібліотечних фондів та впровадження інноваційних підходів до обслуговування.

Бібліотеками Хмельницької області у 2024 році проведено 66, з них – 49 публічними бібліотеками територіальних громад.

Тематика досліджень надзвичайно різноманітна та охоплює широкий спектр питань: «Цифрові навички засобами бібліотеки» (Волочиська ТГ), «Бібліотека і користувач: запити та можливості» (Городоцька ТГ), «Сучасна українська книга» (Деражнянська ТГ), «Бібліотеки – цифрові освітні хаби» (Кам'янець-Подільська ТГ), «Бібліотеки і читання під час війни» (Кам'янець-Подільська ТГ), «Анкета для вивчення ефективності книжкової виставки» (Крупецька ТГ), «Нове покоління обирає книгу» (Нетішинська ТГ), «Зміст та структура краєзнавчого фонду в бібліотеках Віньковецької громади» (Віньковецька ТГ), «Улюблена книга серед дітей» (Жванецька ТГ), «Читач підліток» (Жванецька ТГ).

Серед користувачів бібліотек територіальних громад області проведено тематичні *анкетування та опитування*: «Які потрібні періодичні видання в бібліотеці» (Сатанівська ТГ), вивчення книжкових фондів із питань мистецтва, народних традицій та фольклору (Старокостянтинівська ТГ), «Втрачений читач» (Старосинявська ТГ), «Книжкові пристрасті успішних людей» (Старосинявська ТГ), «Потреби внутрішньо переміщених осіб в Ярмолинецькій ТГ» (Ярмолинецька ТГ).

Найбільшу кількість досліджень та анкетувань провели бібліотеки *Хмельницької міської територіальної громади* (28).

Нижче наведені звітні матеріали, підготовлені працівниками центральних бібліотек, які публікуються мовою оригіналу та в авторській редакції.

Бібліотеки Централізованої бібліотечної системи Хмельницької міської ТГ провели 6 соціологічних досліджень, 18 анкетувань та 4 експрес-опитувань (деякі з них описані

нижче).

Серед відвідувачів *Центральної публічної бібліотеки* проведено анкетування **«Цифровізація: переваги та виклики»**, що допомогло визначити ефективність роботи Хабу цифрової освіти у книгозбірні та рівень цифрової грамотності користувачів. За допомогою даного опитування працівники не лише краще дізналися потреби у цифровій освіті користувачів, але й оцінили ефективність існуючих цифрових ресурсів, а також ідентифікували ланки, що потребують покращення. Аналіз результатів дає змогу спланувати розвиток бібліотечних цифрових послуг у майбутньому.

В анкетуванні взяли участь 87 (100 %) відвідувачів бібліотеки. З них чоловіки склали 56 (64 %), жінки – 31 (36 %).

Найчастіше зверталися по допомогу та консультації люди старше 60 років – 47 (54 %). Молоді люди віком до 20 років зверталися найрідше – 8 (9 %).

Респондентів віком від 20 до 30 років було 15 (17 %). Решта опитуваних – це користувачі віком від 30 до 60 років – 17 (20 %).

Більша частина опитаних, а це 52 (60 %), для доступу до інтернету використовують комп'ютер, 28 (32 %) – смартфон, 7 (8 %) – планшет.

На питання «Як ви оцінюєте інтернет-швидкість та інтернет-з'єднання в бібліотеці?» майже третина 23 (26 %) частково незадоволена якістю та швидкістю інтернет-з'єднання. 64 (74 %) опитуваних повністю задоволені.

80 (92 %) респондентів використовують цифрові технології у своєму повсякденному житті понад 6 років, і лише 7 (8 %) – менше як рік.

На питання «Чи мали ви можливість пройти навчання з використанням цифрових ресурсів бібліотеки?» усі респонденти дали ствердну відповідь. Після індивідуальних консультацій з бібліотекарем, групових навчань та практичних занять користувачі відзначили підвищення рівня власних цифрових навичок. Також у більшості відвідувачів Хабу відчутно підвищився рівень обізнаності щодо ресурсів платформи «Дія. Освіта». Це вони вказали в анкеті.

Найбільшою перевагою цифровізації 38 (44 %)

респондентів вважають покращення зв'язку з іншими людьми, 49 (56 %) – підвищення продуктивності й доступу до послуг та товарів. Дізналися також думку користувачів щодо загроз, які може нести цифровізація.

На питання «Що на вашу думку є найбільшою проблемою цифровізації?» майже половина респондентів, а це 42 (48 %), вважають, що цифровізація несе загрозу конфіденційності даних. 43 (49 %) – головною небезпекою вважають зростання рівня злочинності в мережі, 1 (1 %) опитуваних остерігається залежності від технологій, 1 (1 %) – турбується за зниження рівня культури спілкування.

На питання «Вкажіть, наскільки тематика навчання сприяла вашому професійному або особистісному розвитку» 81 (93 %) дали ствердну відповідь, а 6 (7 %) – очікували більшого.

83 (95 %) опитуваних точно порадять рідним та знайомим відвідати Хаб, який діє у Центральній публічній бібліотеці.

Опитування показало, що Хаб цифрової освіти у бібліотеці діє, активно сприяє розвитку цифрової грамотності громадян. Відвідувачі мають бажання надалі відвідувати Хаб, навчатися, отримувати та удосконалювати власні цифрові навички, впевнено користуватися онлайн-послугами.

Визначити рівень впливу історично-патріотичної літератури на формування особистих цінностей, патріотичної свідомості та загального життєвого світогляду громадян допомогло соціологічне дослідження **«Вплив історично-патріотичної літератури на наше життя»**, яке організували у **бібліотеці-філії № 2**.

Опитування відбувалося за допомогою електронної форми для збору, узагальнення та аналізу інформації *через Google Форми*. В дослідженні взяли участь 75 респондентів. Переважна більшість респондентів – особи жіночої статі.

Більш ніж половина респондентів зазначили, що з початком повномасштабного російського вторгнення їхні читацькі уподобання змінилися. Більшість опитаних вказали, що читають історично-патріотичну літературу. Найкращою історично-патріотичною книгою респонденти визнали твір Володимира Лиса «Соло для Соломії».

Таке дослідження дозволило не лише зрозуміти роль

історично-патріотичної літератури у формуванні патріотизму, а й визначити її потенціал для громадянського виховання та соціальної свідомості.

В умовах російсько-української війни читацькі уподобання респондентів змінилися. Найбільша зміна – відмова від читання творів російською мовою. Також помітно збільшився інтерес до патріотичної та історичної літератури.

У бібліотеці-філії № 4 було проведено три соціологічних дослідження. Одне з них – «**Видатні імена нашого краю**».

Мета та завдання дослідження:

- ❖ збереження історичної пам'яті;
- ❖ відзначити та вшанувати людей, які зробили значний внесок у розвиток нашого краю, підкреслюючи їхню роль у нашій історії та культурі;
- ❖ допомогти відвідувачам бібліотеки усвідомити культурну спадщину Хмельниччини, сприяючи формуванню почуття гордості та належності до свого регіону.

Об'єкт дослідження: користувачі бібліотеки старше 14 років. **Предметом дослідження** є видатні особистості, які своїми діями, творчістю, науковими відкриттями або громадською діяльністю зробили значний внесок у розвиток нашого регіону.

Під час дослідження було застосовано метод анкетування. В дослідженні взяли участь 20 користувачів бібліотеки старше 14 років.

На запитання «Яку видатну особистість вашого краю ви вважаєте найбільш визначною чи впливовою?» респонденти обрали таких:

- Вадим Ангел (Герой-захисник, загинув у російсько-українській війні) – 3;
- Ростислав Балема (поет-захисник) – 3;
- Ніна Гончарук (художниця-майстриня живопису голкою) – 2;
- Сергій Єсюнін (український історик, краєзнавець) – 6;
- Володимир Захар'єв (письменник, історик, краєзнавець, археолог) – 2;
- Олександр Педан (шоумен) – 2;
- Михайло Чекман (колишній мер міста Хмельницького) –

2.

Найбільше голосів набрав Сергій Миколайович Єсюнін – український історик, краєзнавець, музеєзнавець, журналіст, дослідник історії, архітектури та культури міста Хмельницького й Поділля, провідний науковий співробітник Хмельницького обласного краєзнавчого музею, кандидат історичних наук, заслужений працівник культури України.

Аналізуючи відповіді на запитання «В якій сфері ця особистість зробила найбільший внесок?», можемо відзначити, що більшість вказала заслуги людей, які працювали у сфері науки й освіти – 40 %. Решта голосів розподілилися наступним чином: мистецтво та культура – 35 %, політика – 10 %, інше – 15 %. Значна частина опитаних також відзначила досягнення у сфері мистецтва та культури. Це свідчить про велику значущість наукових та освітніх досягнень у нашому краї, а також про важливу роль мистецтва та культури у суспільному житті.

Відповіді на запитання «Як ви оцінюєте рівень визнання та пам'яті про цю видатну особистість у нашому краї?» мають такі результати: високий рівень визнання – 30 %, скоріше так, ніж ні – 40 %, незрозуміло – 25 %, скоріше невисокий рівень визнання – 5 %, зовсім невисокий рівень визнання – 0 %.

Більшість респондентів позитивно оцінюють рівень визнання видатних особистостей: 30 % вважають його високим, а 40 % – скоріше високим, ніж низьким. Це свідчить про значну поінформованість та шанування цих особистостей у нашому краї. Водночас 25 % респондентів не змогли вказати рівень визнання, що свідчить про наявність певної невизначеності або недостатньої поінформованості у частини опитаних. Лише 5 % оцінюють рівень визнання як скоріше невисокий. І жоден з респондентів не вказав на зовсім невисокий рівень визнання. Це свідчить про те, що видатні особистості нашого краю мають значний рівень визнання серед населення.

Відповідаючи на запитання «Які заходи ви б хотіли бачити для вшанування пам'яті про цю видатну особистість?», респонденти запропонували різні: вечори творчості, пам'ятні дошки, бігборди, зустрічі, вечори-реквієми, виставки робіт та відео на ютубі. Це свідчить про бажання громади активно зберігати й поширювати знання про видатних діячів нашого

краю.

Опитування залучило 20 користувачів бібліотеки старше 14 років, серед яких: 45 % – віком 14-17 років, 10 % – 18-22 років, 20 % – 23-35 років та 25 % – 35-60 років.

В опитуванні взяли участь 9 чоловіків та 11 жінок, що відображає гендерний баланс серед респондентів.

Аналіз соціологічного дослідження «Видатні імена нашого краю» виявив, що наш регіон багатий на талановитих особистостей, які своїми діями, творчістю, науковими відкриттями та громадською діяльністю зробили значний внесок у розвиток краю. Найбільше респондентів відзначили внесок у сферах науки і освіти (40 %) та мистецтва і культури (35 %), що підкреслює високу значущість цих сфер для місцевого населення. Серед видатних особистостей найбільше голосів отримав Сергій Миколайович Єсюнін – відомий історик і краєзнавець.

Бібліотекарі **філії № 9** провели анкетування «**Улюблений український письменник**». **Мета:** дізнатися уподобання та думки відвідувачів щодо українських письменників. Анкета спрямована на збір інформації про найбільш популярних та улюблених авторів серед читачів бібліотеки, а також на виявлення причин таких уподобань. Результати анкетування допоможуть бібліотеці краще розуміти вподобання своєї аудиторії та враховувати їх при виборі нових книжок та літературних заходів.

У даній бібліотеці проведено анкетування «**Молодь і книги: яких авторів обирає читач**», результати якого показали, що молодь найбільше читає С. Кінга та Д. Брауна, С. Гридіна та С. Жадана. Серед книг, які б користувачі хотіли прочитати, фаворитами стали: Т. Геррйтсен, Ф. Бакман та М. Кідрук. Необхідно зазначити, що молодь цікавиться сучасною українською літературою, науковою фантастикою та детективами.

Бібліотека-філія № 10 ім. Д. Брилінського організувала анкетування «**Книжкові горизонти**».

В анкетуванні взяли участь 20 респондентів, це – діти 8 класу, з різними інтересами. У проведенні анкетування 50 % – дівчат та 50 % – хлопців.

На запитання «Який ваш улюблений жанр?» результати показали, що найбільше учасників віддали перевагу наступним жанрам: пригоди – 30 %, роман – 20 %, фентезі – 15 %, наукова фантастика – 15 %, інше (детективи) – 10 %. Ці результати показують, що читачі віддають перевагу жанрам, які дозволяють їм втекти від реальності та зануритися у світи, сповнені пригод, фантазій або глибоких почуттів.

Щодо частоти відвідування бібліотеки отримали наступні відповіді: 55 % респондентів відповіли, що відвідують бібліотеку раз на місяць; 25 % зазначили, що відвідують бібліотеку рідше одного разу на місяць; 20 % респондентів відповіли, що відвідують бібліотеку кілька разів на тиждень.

Результати свідчать, що бібліотека залишається важливим місцем для багатьох підлітків. Відвідувачі цінують можливість доступу до різноманітних ресурсів, включаючи книги, періодичні видання та цифрові матеріали.

На запитання «Чи впливає рекомендація бібліотекаря на ваш вибір книги?» 75 % респондентів відповіли, що рекомендація бібліотекаря впливає на їхній вибір книги, 25 % респондентів зазначили, що не впливає.

Дані дослідження вказують на те, що бібліотекарі мають значний вплив на читацькі вподобання. Вони часто є тими, хто може порадити нові або маловідомі книги, допомогти з вибором творів певного жанру або автора.

На запитання «Чи читаєте ви електронні книги?» відповіді розподілилися таким чином: 55 % – так, 45 % – ні. Більша частина читачів вже прийняли цифрові технології у своєму читанні. Водночас значна частина читачів залишається вірною традиційним друкованим книгам. Для них важливо мати можливість відчувати текстуру сторінок, запах паперу та тримати книгу в руках.

У межах соціологічного дослідження також вивчали, наскільки респонденти схильні ділитися своїми враженнями від прочитаних книг. Отже, на запитання «Чи ділитесь ви своїми враженнями від прочитаних книг з друзями?» відповіді розподілилися наступним чином: 55 % – ні, 45 % – так. Результати дослідження показують, що більшість респондентів поки не схильні ділитися своїми читацькими враженнями, хоча

значна частина все ж робить це. Обмін враженнями про книги може бути чудовим способом поглиблення читацького досвіду та формування спільноти людей, об'єднаних спільними літературними інтересами.

Під час анкетування запитали респондентів: «Які теми у сучасних книгах вас найбільше приваблюють?». Відповіді розподілилися таким чином: 41 % – пригоди та фантастика, 23 % – дружба і кохання, 18 % – проблеми сучасного суспільства, 12 % – історія та культура, інше – 2 %. Результати відповідей показують, що пригоди та фантастика залишаються найпопулярнішими темами серед читачів, адже вони пропонують відірватися від повсякденності й поринути у нові, незвідані світи. Водночас значна частина читачів цікавиться літературою, яка розкриває теми дружби, кохання, історії, культури та соціальних проблем, що відображає прагнення підлітків до глибокого розуміння та емоційного збагачення.

На запитання «Чи звертаєте увагу на відгуки інших читачів перед вибором книги?» 70 % респондентів відповіли «ні», 30 % – «так». Це говорить про те, що значна частина читачів покладається на власні вподобання та інтуїцію при виборі літератури, тоді як менша частина довіряє відгукам та рекомендаціям інших.

«Чи є у вас улюблений автор сучасної літератури?»: 90 % респондентів відповіли, що не мають улюбленого автора сучасної літератури. Це може свідчити про те, що більшість читачів не обмежуються одним автором, а віддають перевагу різним творам і жанрам, відкриваючи для себе нових письменників. 10 % респондентів зазначили, що мають улюбленого автора сучасної літератури. Читачі віддають перевагу різноманіттю і відкриті до нових авторів та творів. Велика частина респондентів не має чітко визначених улюблених авторів, що може бути пов'язано з бажанням експериментувати й пізнавати різні літературні світи.

На запитання «Чи читаєте ви книги сучасних українських авторів?»: 60 % респондентів – так, 40 % – ні. Більшість респондентів відкриті до знайомства з сучасною українською літературою, що є позитивною тенденцією для розвитку національної культури та підтримки місцевих авторів.

На одинадцяте запитання «Як часто ви відкриваєте для себе нових авторів?»: 75 % – іноді, 15 % – рідко, 10 % – часто. Результати дослідження показують, що більшість читачів все ж таки іноді відкривають для себе нових авторів, що вказує на їхню готовність до експериментів і пошуку нових літературних вражень. Однак є значна частина аудиторії, яка рідко або ніколи не знайомиться з новими авторами.

Аналіз анкетування «Книжкові горизонти» показує, що респонденти, серед яких діти 8 класу з різними інтересами, виявляють значну увагу до жанрів, що дозволяють їм втекти від реальності, як-от: пригоди, роман, фентезі та наукова фантастика. Учасники також продемонстрували помірну активність у відвідуванні бібліотек, що свідчить про її важливість як ресурсного центру.

Більшість респондентів підтвердили, що рекомендації бібліотекарів мають значний вплив на їхній вибір книг, що підкреслює роль працівників книгозбірень як літературних провідників. Хоча цифрові технології набирають популярності, значна частина опитаних залишається вірною традиційним друкованим книгам.

Щодо обміну враженнями від прочитаного: більшість респондентів не схильні ділитися своїми думками з друзями, що може свідчити про індивідуалізм у читанні. Найбільш привабливими темами сучасних книг виявилися пригоди та фантастика, а також дружба, кохання, проблеми суспільства, історія та культура.

Більшість респондентів не звертають уваги на відгуки інших читачів перед вибором книги, що підкреслює їхню схильність покладатися на власний смак. Також значна частина опитаних не має улюбленого автора сучасної літератури, що може свідчити про відкритість до нових літературних пошуків.

Позитивним є те, що більшість респондентів цікавляться сучасною українською літературою, що сприяє розвитку національної культури. Також більшість з них періодично відкривають для себе нових авторів, що вказує на готовність до літературних експериментів та пошуку нових вражень.

У *бібліотеці-філії № 11* проведено анкетування «Кращі письменники сучасності» та бліцопитування «Як змінилося

моє життя завдяки гаджетам?».

Мета дослідження: виявити популярність творчості сучасних авторів серед читачів бібліотеки-філії № 11, дослідити читацькі уподобання.

Об'єктом дослідження було визначено літературу письменників сучасності.

Предметом дослідження було використано літературу сучасних авторів – як українських, так і україномовні переклади, які є у фонді бібліотеки; зацікавленість нею користувачів.

У анкетуванні взяли участь 16 користувачів.

Під час опитування були залучені усі вікові категорії користувачів бібліотеки-філії № 11.

Серед відвідувачів найбільше взяло участь в опитуванні осіб віком від 35 до 59 років (31 % від загальної кількості респондентів), категорії «до 14 років» і «понад 60 років» читачів (обидві по 25 %). Решта – 19 % респондентів – це від 14 до 17 років включно.

По 37,5 % опитуваних відповіли, що відвідують бібліотеку 1-2 рази на місяць і за потреби. 81 % становлять жінки.

Під час аналізу відповідей на запитання «Які книги полюбляєте читати?» не було дивним, що респонденти обирали декілька варіантів. Найпопулярнішими стали детективи та жіночі романи, потім – історичні романи, фантастика. Опитувані віком 14-17 років обирали «свій варіант» та писали, що люблять читати підліткову літературу.

Серед письменників сучасності було вказано Світлану Талан, Андрія Кокотюху, Ірен Роздобудько. Але фавориткою стала місцева письменниця – Ольга Саліпа.

Провівши анкетування, можна зробити висновки, що хоч участь у бліцопитуванні взяла невелика кількість читачів, але всі цікавляться книгами сучасних авторів. Для ще більшої популяризації серед користувачів книг сучасних українських письменників та україномовних перекладів працівникам бібліотеки потрібно ще більше використовувати різноманітні форми масової роботи.

З метою виявлення того, наскільки ефективно використовується краєзнавчий фонд в бібліотеці та які можливості його покращення, *бібліотека-філія № 13* провела

соціологічне дослідження «Стан та використання краєзнавчого фонду в бібліотеці».

У соціологічному дослідженні взяли участь 16 осіб, розподіл за віковими групами був наступним:

- 2 учасники віком 18-25 років;
- 11 учасників віком 35-60 років;
- 3 учасники віком понад 60 років.

Обізнаність та використання краєзнавчого фонду: всі 16 учасників (100 %) зазначили, що знають про існування краєзнавчого фонду в бібліотеці. 13 із 16 учасників (81,25 %) користувалися краєзнавчим фондом.

Оцінка доступності та зручності розміщення матеріалів: всі 16 учасників (100 %) оцінили доступність та зручність розміщення матеріалів у краєзнавчому фонді на найвищий бал.

Пропозиції щодо покращення краєзнавчого фонду: двоє з учасників (12,5 %) надали пропозиції щодо поповнення краєзнавчого фонду, а саме книгами з фотографіями про історію нашого краю.

Пироговецька бібліотека-філія № 18 провела анкетування «Вплив історично-патріотичної літератури на наше життя», яке мало на меті дослідити, наскільки історично-патріотична література формує національну свідомість та цінності у читачів різного віку. Проаналізувавши відповіді учасників анкетування, можна зробити висновки, що література цього напрямку є одним із ключових джерел знань про історію та культуру України. Читачі підкреслили, що книги таких авторів, як В. Шкляр, Л. Костенко, О. Саліпа та М. Матіос, допомагають глибше зрозуміти національні традиції та осмислити події минулого. Ці висновки стали основою для організації книжкових виставок і тематичних заходів.

З метою вивчення питання про те, як діти сприймають бібліотеку та які їхні очікування щодо її діяльності, книгозбірня села Пирогівці провела експрес-опитування «**Бібліотека очима дітей**». *Результати:* діти висловили побажання мати більше інтерактивних заходів (майстеркласи, квести та ігри). Багато з них відзначили бажання бачити в бібліотеці більше сучасної дитячої літератури та книжок з ілюстраціями, тобто коміксів і енциклопедій. Це допомогло визначити напрями розвитку

роботи з юними читачами та урізноманітнити формат дитячих заходів.

З метою визначення ставлення молоді до читання у *Пархомовецькій бібліотеці-філії № 19* було проведено анкетування «**Чи є майбутнє у книжок?**». Дане дослідження дозволило з'ясувати, як змінилися читацькі вподобання, популярність друкованих книг і роль бібліотеки у сучасному інформаційному суспільстві та як бібліотека може адаптуватися до цих змін.

У межах даного анкетування була опитана молодь (8 – чоловічої статі, 8 – жіночої), віком від 14 до 18 років. У 68 % бібліотека асоціюється з книгою, з читанням – 22 %, з інформацією – 10 %. Що стосується мети користування бібліотекою, то більшість респондентів (85 %) відповіли, що звертаються по літературу. Крім цього, 45 % – користуються Інтернетом (комп'ютером), 21 % – відвідують заходи, майстер-класи, 18 % – заради спілкування з однодумцями. Це ті послуги, які надає бібліотека зараз.

А яких послуг не вистачає користувачам? Виявилось, що найбільшим попитом у респондентів користувалися б: друк вибраного матеріалу – 35 %, допомога у виконанні домашніх завдань, пошуку потрібної інформації – 27 %. Обираючи із запропонованих варіантів, 41 % респондентів зазначили, що хотіли б, щоб бібліотека була інформаційним центром, оснащеним передовими технологіями. За місце для спілкування та культурного дозвілля – 27 %, рівно стільки ж підтримали традиційну бібліотеку як місце для читання та видачі книг. А 5 % мають сумнів, чи є майбутнє у бібліотеки без сучасних технологічних новинок, нової актуальної літератури, без теплого приміщення.

Кам'янець-Подільська МЦБС провела 2 соціологічні дослідження: «Бібліотеки – цифрові освітні хаби» та «Бібліотеки і читання під час війни».

З метою вивчення ефективності бібліотечних цифрових хабів у підвищенні цифрової грамотності користувачів організовано соціологічне дослідження «**Бібліотеки – цифрові освітні хаби**».

В опитуванні взяли участь 200 користувачів бібліотек ЦБС. Зокрема, центральної бібліотеки імені Костя Солухи, бібліотек-філій № 1, № 2, № 3, № 4, № 5, № 6 для дітей, № 7, № 8 для дітей та бібліотек-філій сіл Довжок, Колибаївка, Острівчани, Смотрич, Ходорівці.

Як завжди активнішими виявилось жіноцтво – 69 %, а чоловіків лише – 31 %. Респондентами стали користувачі бібліотек різних вікових категорій. За віком: до 18 років – 29 %, 18-25 років – 11 %, 25-30 років – 5 %, 31-40 років – 10 %, 41-50 років – 11 %, 51-60 років – 19 %, понад 60 років – 15 %. За освітою респонденти поділилися: неповна середня – 25 %, середня – 15 %, базова вища – 23 %, незакінчена вища – 5 %, вища – 32 %.

Участь в опитуванні взяли респонденти різних професій. Рід занять респондентів розділився наступним чином: учні та студенти – 32 %, пенсіонери – 31 %, працівники закладів освіти – 11 %, безробітні – 6 %, водії – 5 %, різноробочі – 5 %, медичні працівники – 4 %, сфера торгівлі – 4 %, приватний підприємець – 2 %.

На запитання «Як давно ви є користувачем бібліотеки?» респонденти відповіли: менше 1 року – 11 %; від 1 до 5 років – 38 %; від 5 до 10 років – 27 %; від 10 до 20 років – 8 %; понад 20 років – 16 %.

На запитання «Як часто ви користуєтеся послугами бібліотеки?» відповіли: при потребі – 23 %; декілька разів на рік – 12 %; декілька разів на місяць – 47 %; 1-2 рази на тиждень – 14 %; щодня – 4 %.

86 % опитаних відповіли, що зверталися до бібліотеки за цифровими послугами, а 14 % – ні. Респонденти сказали, що звертались до бібліотеки по допомогу у реєстрації в соцмережах, оплаті комунальних послуг, консультації як працювати в Canva та з ChatGPT, навчання з цифрової грамотності, створення поштової скриньки та особистих кабінетів в «Мій Київстар» та GAS.UA, встановлення додатку «Дія», здобуття навичок роботи у Word, пошук інформації через браузер Google тощо. Оцінюючи якість обслуговування у задоволенні їхніх цифрових потреб 87 % оцінили якість обслуговування на 5 балів, а 13 % – 4 бали.

На питання «Чи були Ви учасником перегляду в бібліотеці освітніх серіалів на порталі «Дія. Освіта»?» респонденти відповіли: так – 86 %; ні – 14 %. Перелік названих серіалів дуже великий. Зокрема, респондентами були названі: «Школа без цькувань» (2 %), «Оплата комунальних послуг онлайн» (3 %), «Базові цифрові навички для людей елегантного віку» (4 %), «Штучний інтелект для дітей» (7 %), «Особиста безпека підлітків» (7 %), «Обережно! Кібершахраї!» (13 %), «Смартфон для батьків» (18 %), «Соц. мережі «Tik-tok», «Instagram», «Facebook»: як залишатися в тренді?» (20 %), «Базові цифрові навички» (усі сезони) (22 %) та інші.

Більшість опитуваних сказали, що для отримання цифрових послуг користуються як бібліотечною технікою, так і власними пристроями.

На запитання «На вашу думку, яких саме цифрових послуг не вистачає у бібліотеці?» більшість опитуваних не дали відповідей або відповіли, що їх все влаштовує. Серед тих відповідей, що прозвучали, були: «мультимедійної дошки», «оновленої комп'ютерної техніки», «електронних книг», «ламінування документів».

Аналізуючи відповіді респондентів, бачимо, що цифрові послуги все глибше входять в наше життя, охоплюючи практично всі сфери. Саме тому все більше користувачів звертаються по цифрові послуги до бібліотек.

Бібліотекам слід:

- активніше рекламувати та інформувати жителів громади про цифрові послуги, що надаються бібліотеками;
- розширювати коло послуг, що надаються бібліотеками;
- постійно стежити за оновленням освітніх серіалів на платформі «Дія. Освіта» та використовувати їх у роботі;
- шукати шляхи для покращення матеріально-технічної бази, придбання нової комп'ютерної техніки та іншого мультимедійного обладнання.

З метою вивчення поточної ситуації щодо читання як соціальної практики серед українців різних вікових категорій під час повномасштабної війни Кам'янець-Подільська МЦБС провела соціологічне дослідження **«Бібліотеки і читання під час війни»**.

В опитуванні взяло участь 100 користувачів бібліотек ЦБС. Зокрема, центральної бібліотеки імені Костя Солухи, бібліотек-філій № 1, 2, 3, 4, 5, 7 та бібліотек-філій сіл Довжок та Колибаївка.

Респондентами стали користувачі бібліотек різних вікових категорій. Як завжди активнішими виявилось жіноцтво – 73 %, а чоловіків лише – 27 %. З них віком: 14-17 р. – 11 %, 18-35 р. – 37 %, 36-60 р. – 36 %, понад 60 – 16 %.

Щодо роду занять респондентів, то можна відзначити найбільшу активність студентів – 20 %, безробітні та домогосподарки – 18 %, вчителі і викладачі – 15 %, пенсіонери – 12 %, робітники, водії, швачки – 8 %, здобувачі середньої освіти – 5 %, медичні працівники – 5 %, економісти, бухгалтери – 4 %, вихователі ЗДО – 3 %, службовці, журналісти – 3 %, менеджери – 2 %, психолог – 1 %, соціальний працівник – 1 %, програміст – 1 %, поліцейський – 1 %, підприємець – 1 %.

На запитання «До повномасштабного вторгнення Ви»: читали паперові книги – 100 %; читали електронні книги – 33 %; слухали аудіокниги – 31 %.

43 % учасників опитування відмітили, що відношення до читання книг з початку повномасштабного вторгнення не змінилося, 24 % – що війна змусила їх читати більше (або почати читати), 11 % – продовжували читати професійну чи навчальну літературу, 8 % – змінили тематику/напрямок книг, 7 % – зрідка відкривають улюблені книжки з метою стабілізації психіки, 7 % – не читають, а лише переглядають короткі новини в Інтернеті та соціальних мережах.

55 % опитаних зазначили, що читання – це можливість розслабитися і відволіктися, 46 % респондентів вважають, що читання сприяє розширенню кругозору та підвищенню обізнаності, 28 % сказали, що це спосіб розширити словниковий запас, поліпшити мову, 27 % назвали це способом зберегти себе, особливо під час війни, ще 4 % вважають читання можливістю позбавитись самотності.

Респонденти визначили топ тем/напрямів книг, які були популярними до повномасштабного вторгнення: 47 % – пригодницькі та детективні романи, 35 % – історична/біографічна/мемуарна література, 31 % – психологічного

напрямку.

Після початку війни вподобання не змінилися у 51 % респондентів, історії України від давнини до сьогодення надають перевагу 34 % опитаних, читають опис та аналіз військових подій – 24 % учасників опитування, а публіцистичній літературі та аналізу поточних соціально-політичних подій – 16 %.

Серед авторів, які допомагають краще зрозуміти ситуацію сучасності, частіше за інших згадували Тараса Шевченка, Ліну Костенко, Юрія Андруховича, Рея Бредбері, Галину Вдовиченко, Тамару Горіха Зерня, Любо Дереша, Мирослава Дочинця, Сергія Жадана, Оксану Забужко, Романа Іваничука, братів Капранових, Карлос Кастанеду, Макса Кідрука, Андрія Кокотюху, Володимира Лиса, Джорджа Орвелла, Ірен Роздобудько, Василя Стуса, Світлану Талан, Василя Шкляра тощо.

Серед нових/молодих авторів, яких респонденти відкрили для себе протягом останнього року, частіше за інших згадували Софію Андрухович, Юрія Винничука, Люко Дашвар, Юрія Даценка, Сергія Жадана, Оксану Забужко, Олену Іськову-Миклашук, Макса Кідрука, Андрія Любку, Марію Матіос, Ксенію Нестеренко, Ольгу Саліпу, Артема Чеха та багато інших.

На питання «Як змінилась від початку повномасштабного вторгнення частота відвідування Вами бібліотеки?» респонденти відповіли: для мене нічого не змінилось – 56 %; тепер я відвідую бібліотеку частіше – 32 %; змінилось, тепер йду в бібліотеку лише за нагальної потреби – 10 %; ваш варіант – 2 % (1-2 рази в місяць відвідую бібліотеку; 1 раз на тиждень відвідую бібліотеку).

Проведене соціологічне дослідження показало, що в умовах війни респонденти активно відвідують бібліотеки. Для більшості з них книги та читання є антистресом, що відволікає, зберігає психічне здоров'я. Опитані отримують позитивні емоції під час читання улюблених книг.

Бібліотеками Жванецької сільської територіальної громади проведено 2 соціологічних дослідження «***Улюблена книга серед дітей***» (усі бібліотеки Жванецької ТГ), всього

респондентів – 181. Книгу фаворита не обрано, проте можна зробити висновок, що діти почали більше читати та цікавитись літературними новинками. Також дослідження **«Читач підліток»** (Жванецька сільська бібліотека № 1), в якому взяли участь 27 респондентів.

КЗ «Центральна бібліотека» Віньковецької селищної ради здійснила дослідження **«Зміст та структура краєзнавчого фонду в бібліотеках Віньковецької громади»**.

Аналіз дослідження показав стан укомплектованості документів краєзнавчого характеру (книг, періодичних видань) в бібліотеках Віньковецької громади за хронологією, типами, видами і мовою краєзнавчого фонду бібліотек громади.

З метою вивчення інформаційних потреб і запитів користувачів бібліотек та забезпечення рівних можливостей, пов'язаних з використанням інформаційних технологій та електронних пристроїв, ефективної роботи мережі Хабів та підвищення рівня цифрових компетентностей ***ЦБ Волочиської міської ради*** серед працівників бібліотек та жителів громади було проведено соціологічне дослідження **«Цифрові навички засобами бібліотеки»**.

Городоцька центральна публічна бібліотека провела соціологічне дослідження **«Бібліотека і користувач: запити і можливості»** для вивчення потреб громади та оцінки спроможності бібліотеки їх задовольняти.

Метою дослідження є виявлення інтересів, потреб та оцінки якості бібліотечних послуг. Зокрема, дослідження спрямоване на з'ясування запитів користувачів, їхнього ставлення до бібліотеки як закладу соціокультурного розвитку та оцінку якості наданих послуг. Це дозволить бібліотеці краще зрозуміти потреби своїх користувачів і вдосконалити свою діяльність, адаптуючи послуги до сучасних вимог.

На запитання «Основні мотиви Вашого звернення до бібліотеки» респонденти відповіли: основною причиною звернення до бібліотеки є отримання інформації про нову літературу (43,3 %); використання ресурсів мережі «Інтернет»

(42,7 %); участь у соціокультурних заходах (37,3 %); громадська діяльність (12 %) та пошук певного документа (11,3 %); навчання (13,3 %).

користувачів. Лише 17,3 % респондентів є частими відвідувачами, які користуються послугами бібліотеки кілька разів на тиждень. У той же час, 21,3 % респондентів звертаються до бібліотеки лише кілька разів на рік, що може свідчити про обмежену потребу або недостатню залученість цієї групи.

На запитання «Як довго Ви користуєтеся послугами бібліотеки?» відповіли: більшість респондентів є постійними користувачами бібліотеки, причому 58 % відвідувачів користуються бібліотекою більше 6 років. Новачки, які відвідують бібліотеку менше року, складають лише 10 %, читачі, що відвідують бібліотеку від 1 до 5 років – 32 %.

Більшість респондентів (70 %) задоволені якістю послуг, що свідчить про відповідність основних напрямків діяльності бібліотеки очікуванням користувачів. 23,3 % частково задоволені послугами – це вказує на існування певних аспектів, які потребують доопрацювання. 6,7 % респондентів незадоволені якістю послуг, що, хоч і є меншістю, вимагає уваги для запобігання втраті відвідувачів.

Художня література (57,3 %) та книги про медицину і здоров'я (54,7 %) є найбільш запитуваними. Це свідчить про перевагу традиційних жанрів та практичної інформації, пов'язаної зі здоров'ям. Науково-популярна література (49,3 %) і книги з історії (44,7 %) свідчать про зацікавленість респондентів в інтелектуальному розвитку. Бізнес та економіка (24,7 %), технічні науки (28,7 %), соціальні науки (16 %) мають

нижчий попит, але залишаються важливими для певних категорій користувачів. Інтерес до книг із психології (36 %) вказує на зростання інтересу до особистісного розвитку та самопізнання. Хоча книги з мистецтва цікавлять лише 26 % респондентів, вони все ж мають стабільний рівень попиту.

Досить велика частка респондентів (38 %) регулярно відвідує соціокультурні заходи бібліотеки. Це свідчить про те, що такі заходи мають постійний інтерес серед користувачів і бібліотека організовує їх на

достатньо високому рівні. Найбільша група респондентів відвідує заходи періодично (42,7 %), що може бути пов'язано з графіком роботи, темою заходів або рівнем зацікавленості. 19,3 % взагалі не бере участі у масових заходах бібліотеки (причини можуть включати відсутність інтересу, часу або інформації про заходи, а також невідповідність тематики).

Більшість респондентів (64,7 %) активно користується онлайн-ресурсами бібліотеки, такими як блог чи сторінка у Facebook. Це свідчить про те, що бібліотека має свою аудиторію серед інтернет-користувачів, і ресурси бібліотеки

активно використовуються для отримання інформації або участі в онлайн-ініціативах. Досить велика кількість респондентів (29,3 %) знайома з існуванням онлайн-ресурсів, але не використовує їх. Це може свідчити про необхідність додаткового залучення цієї аудиторії та пояснення користі онлайн-ресурсів для бібліотечних відвідувачів. Невелика частина респондентів (6 %) не знає про наявність онлайн-ресурсів бібліотеки, можливо недосконале інформування або недостатнє просування ресурсів серед користувачів.

Більшість респондентів (64 %) оцінює рівень доступності бібліотеки як високий. Це свідчить про те, що бібліотека забезпечує зручний доступ для більшості користувачів, включаючи

комфортні години роботи, легке розташування та наявність необхідної інфраструктури для відвідувачів. Досить велика частка респондентів (30,7 %) оцінює доступність як середню. Це може означати, що для цієї групи є певні обмеження щодо зручності – наприклад, години роботи, транспортна доступність або обмеження інфраструктури. Невелика кількість респондентів (5,3 %) оцінює рівень доступності як низький. Це може вказувати на наявність проблем для окремих груп користувачів.

Респонденти – 150 користувачів бібліотеки, з них: жінки – 63,3 % та чоловіки 36,7 %. Вікова категорія: 18-25 років – 16 %, 26-35 років – 21,3 %, 36-45 років – 24 %, 46-60 років – 25,3 %, понад 60 років – 13,3 %.

Дослідження показало різноманітність потреб та уподобань користувачів бібліотеки, що може стати основою для подальшого розвитку послуг та ресурсів Городоцької ЦПБ. Зібрані дані дозволяють зрозуміти актуальні запити, проблеми та побажання різних груп користувачів, а також визначити пріоритети для покращення бібліотечного обслуговування.

Деражнянська ЦБ здійснила соціологічне дослідження «Сучасна українська книга».

Мета дослідження: визначити рейтинг книг сучасних українських авторів серед читачів різних вікових категорій та психоемоційний вплив літератури на читачів. У дослідженні взяла участь центральна міська бібліотека та 20 сільських бібліотек-філій. Опитано 564 респондентів – найактивніших читачів бібліотеки.

Респонденти вказали авторів та видання, які їх найбільше вразили. Серед учасників дослідження – вчителі, молодь, студенти, підприємці, робітники, домогосподарки. Рівень освіти

респондентів: 52 % – середня освіта, 21 % – базова вища освіта та 25 % – вища.

Більшість опитаних використовують книгу як відпочинок для душі – 57 %, для освіти та самоосвіти – 11 %, 32 % вважають книгу кращим способом для проведення вільного часу. За анкетами користувачів було складено рейтингову картину читацької думки. Найбільшою популярністю користувалися такі книги:

1 місце – Лора Підгірна «Вежа Міневри»;

2 місце – Ольга Саліпа «Оля»;

3 місце – Марія Матіос «Мами».

Дослідження допомогло відстежити тенденції та зміни у читанні користувачів в період воєнного часу, отримати картину про найпопулярнішу художню українську книгу року.

Бібліотеки Старокостянтинівської ЦБС провели вивчення книжкових фондів із питань мистецтва, народних традицій та фольклору. У дослідженні взяли участь п'ять сільських бібліотек: Веснянка, Григорівка, Капустин, Решнівка, Самчики.

Результати дослідження:

- обсяг фондів: у зазначених бібліотеках нараховується 958 примірників книг відповідної тематики, що становить у середньому 191 примірник на кожну філію;

- інтенсивність використання: аналіз використання книжкових фондів показав, що загальна кількість виданих книг становить 395 примірників на кожну бібліотеку, а обертаність фонду дорівнює 1,9 рази;

- пасивна частина фонду: виявлено 79 примірників книг, які жодного разу не видавалися, що в середньому складає 16 книг на одну бібліотеку. Ці книги є фізично зношеними та непридатними для подальшого використання.

Ярмолинецькою центральною бібліотекою проведено анкетування «Потреби внутрішньо переміщених осіб в Ярмолинецькій ТГ».

Мета дослідження: вивчення думки вимушено переміщених осіб, розширення уявлень про соціальні та

професійні можливості, інформування про спеціальні можливості від держави.

Завдання дослідження: визначення комплексу основних та додаткових послуг, які потребують ВПО для створення власної справи. Налагодження контактів між вимушено переселеними особами й компетентними в різних галузях спеціалістами, які зможуть надати вичерпні відповіді.

Метод дослідження: анкетне опитування офлайн та онлайн. Учасниками стали 223 респонденти.

У процесі дослідження проаналізовано проблеми ВПО Ярмолинецької ТГ, визначено коло їх інформаційних запитів та їх думку щодо напрямку, в якому в подальшому має розвиватися громада.

Центральна публічна бібліотека Крупецької сільської ради провела дослідження «**Анкета для вивчення ефективності книжкової виставки**» для користувачів 5-9 класів.

Мета: дізнатися чи відповідають книжкові виставки читацьким потребам, їх актуальність, пропозиції щодо книжкових виставок.

В анкетуванні взяли участь 22 респонденти віком від 11 до 14 років. Як показав аналіз анкет, більшість респондентів звертаються до виставок при відвідуванні бібліотеки (з них 70 % звертаються інколи, а 30 % щоразу, як приходять до бібліотеки).

Серед форм книжкових виставок найбільше зарекомендували себе виставки новинок, тематичні та персональні. У виставках читачів приваблюють: новизна літератури, художнє оформлення та дизайн, наявність додаткового матеріалу, що розкриває книгу (цитат, ілюстрацій, фактографічного матеріалу), актуальність тематики та факт, що книги з виставки можна оглянути при безпосередньому контакті – просто взяти з відкритої полиці.

Працівниками **Нетішинської центральної публічної бібліотеки** проведено анкетування «**Нове покоління обирає книгу**». Метою опитування було визначити місце бібліотеки у культурному житті сучасної молоді. Щоб з'ясувати, що читає

сучасна молодь, що є основним фактором у виборі книги, яке ставлення молоді до книги та читання, потреба в якій літературі виникає, чи цікавиться молодь літературними новинками, зокрема українських авторів, з якою метою приходять в бібліотеку або ж чому не приходять? В анкетуванні брали участь користувачі читального залу та абонементу, віком від 15 до 35 років.

Проаналізувавши відповіді користувачів, ми прийшли до висновку, що читачі хочуть, щоб бібліотека поповнювала свої фонди творами сучасних українських авторів, науково-популярною літературою, книгами про історію України. Більшість з опитаних людей читає в середньому одну книгу в місяць, трохи менше тих, хто прочитує одну книгу раз в пів року, а найменше серед опитаних таких, хто читає одну книгу в рік. Однак, тішить в опитуванні те, що є багато справжніх книголюбів, котрі можуть прочитати 4-5 книг в місяць, а іноді навіть більше. Серед жанрів, що респонденти обирають найчастіше – романи, детективи, фентезі, історичні повісті, пізнавальна й наукова література, а серед найпопулярніших письменників – Стівен Кінг, Ден Браун, Люко Дашвар, Світлана Талан.

Підсумки анкетування дають підстави стверджувати, що в умовах сьогодення бібліотека набула особливої ваги у громаді міста. Її послугами користується значна частина жителів міста. Анкетування дало можливість зробити комплексну оцінку стану бібліотеки, визначити місце бібліотеки в житті мешканців, пріоритети в інформаційних потребах користувачів та ступінь їх задоволення, дізнатися думку відвідувачів щодо покращення діяльності бібліотеки. Традиційна паперова книга все ще переважає над електронним аналогом і є набагато популярнішою за останню.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
31	Нарезанная сельдица ТГ	4	3	42,86	5	4	3	42,86	3					6	9	9				
32	Роскошеская сельдица ТГ	9	9	75	9	9	9	75	9	1	1	9	9	21	21	4	21	21		
33	Салтеская сельдица ТГ	7	7	70	7	6	6	60	6	4	4	6	6	11	11	6	8	8	9	
34	Солбелеская сельдица ТГ	6	6	100	6	5	6	100	6	6	6	6	6	10	9	9	4	9	9	
35	Староостровская сельдица ТГ	20	20	66,67	15	16	17	56,67	13	14	11	21	16	43	42	20	8	39	18	
36	Староостровская сельдица ТГ	2	2	28,57	2	1	1	14,29	1				2	2	2	2	1	1	1	
37	Старооселевская сельдица ТГ	7	7	41,18	7	5	5	29,41	5	5	5	2	2	15	15	6	12	12		
38	Теофиловская сельдица ТГ	15	15	68,18	15	15	15	68,18	15	11	11	11	11	47	46	8	45	45		
39	Хмельницкая сельдица ТГ	27	27	93,10	14	27	27	93,10	13	20	6	27	13	113	129	27	8	129	27	
40	Червоноостровская сельдица ТГ	6	6	85,71	6	4	3	42,86	3	2	2	1	1	28	28	28	28	28	28	
41	Щербовская сельдица ТГ	4	4	100	4	4	4	100	4			4	4	8	8	4	8	8	8	
42	Ямольская сельдица ТГ	18	18	90	18	15	15	75	15	8	8	15	15	36	36	36	6	30	30	
Шепетовский район																				
43	Бережеская сельдица ТГ	114	118	72,39	103	108	109	66,97	96	64	58	94	80	270	260	198	70	251	183	2
7	7	50	7	7	7	7	7	50	7	5	5	7	7	12	12	12	6	12	12	
44	Белогорская сельдица ТГ	12	12	100	12	12	12	100	12	6	6	5	5	26	26	26	8	27	27	
45	Ганюкпільська сельдица ТГ	5	5	71,43	5	5	5	71,43	5			5	5	10	10	10	10	10	10	
46	Грицька сельдица ТГ	6	6	75	6	6	6	75	6	6	6	4	4	14	14	14	6	14	14	
47	Лесовская сельдица ТГ	15	16	94,12	15	15	16	94,12	15	9	8	16	15	36	36	26	8	35	26	
48	Аруцька сельдица ТГ	5	5	83,33	5	5	5	83,33	5			5	5	8	8	8	8	8	8	
49	Ленківська сельдица ТГ	6	5	55,56	5	6	5	55,56	5	4	4	6	6	8	9	9	4	9	9	
50	Михайлівська сельдица ТГ	4	4	50	4	4	4	50	4	4	4	4	4	10	10	10	6	10	10	
51	Мельничская сельдица ТГ	6	6	100	1	6	6	100	1	2	1	6	1	35	35	5	2	26	5	
52	Плунинская сельдица ТГ	4	4	50	4	3	3	37,50	3	3	3	3	3	7	7	7	4	6	6	
53	Головская сельдица ТГ	12	16	94,12	12	11	12	70,59	10	9	7	10	8	34	41	24	8	34	18	2
54	Гонимовская сельдица ТГ	3	3	100	3	3	3	100	3	3	3	3	3	5	5	5	2	5	5	
55	Саконковская сельдица ТГ	5	5	71,43	5	3	3	42,86	3	1	1	2	2	7	5	5	4	5	5	
56	Старутская сельдица ТГ	3	3	100	1	3	3	100	1	1	1	3	1	9	9	2	9	2	9	
57	Сударинская сельдица ТГ	6	6	50	6	6	6	50	6	5	5	6	6	11	11	11	6	11	11	
58	Угашевская сельдица ТГ	7	7	46,67	7	7	7	46,67	7			3	2	9	11	11		9	9	
59	Щепетовская сельдица ТГ	5	5	100	2	5	5	100	2	3	2	5	2	19	21	3	18	3		
60	Ямльицкая сельдица ТГ	3	3	50	3	1	1	16,67	1	3	3	1	1	8	8	8	6	3	3	
Всего по ТГ																				
490	497	79,59	446	410	412	58,44	364	250	212	342	239	1197	1219	878	263	1077	749	2		
Хмельницкая ОУНБ																				
1	1	100	1	1	1	100	1		1			1		75	78	5	62			
Хмельницкая ОБМ																				
1	1	100	1	1	1	100	1		1			1		51	51		0	51		
Хмельницкая ОБД им. Т. Шенюна																				
1	1	100	1	1	1	100	1		1			1		32	32		0	32		
Обл. б/и																				
3	3	100	0	3	3	100	0	3	0	3	0	3	0	168	161	0	5	145	0	0
Всего по обл.																				
493	500	79,62	446	413	415	58,62	364	253	212	345	239	1355	1350	878	268	1222	749	2		

**Анкета учасника обласного дослідження
«Краща книга Хмельниччини – 2023»
(<https://forms.gle/QngMThVLYFt7zEaW8>)**

Шановні країяни!

Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека запрошує Вас взяти участь у обласному анкетуванні та вказати три найбільш цікавих, на Вашу думку, книги краєзнавчого характеру останніх двох років видання.

Автор	Назва	Видавництво (якщо пам'ятаєте)
<i>Художня література</i>		
<i>Наукове та науково-популярне видання (крім підручників)</i>		
<i>Довідкове видання</i>		

Будь ласка, повідомте деякі дані про себе :

Ви _____ користувач _____ бібліотекар _____ (оберіть)

Вік _____

Стать _____

Освіта _____

Рід занять (для читачів) _____

Анкета
учасника обласного дослідження
«Практики читання військовими»
(заповнюється у гугл-формі за посиланням
<https://forms.gle/SGHCMub42uNvy8H5A>)

1. Що для вас означає поняття «читання»?
Ваш варіант _____
2. Чи маєте ви вільний час для читання?
☐ так
☐ ні
Інше _____
3. Скільки часу ви зазвичай відводите на читання книг в тиждень?
☐ менше 1 години
☐ 1-2 години
☐ 2-3 години
☐ більше 3 годин
інше _____
4. З якою метою ви читаєте?
☐ розвиток у професійній сфері
☐ розширення особистих знань
інше _____
5. На вашу думку чи впливає читання на Ваш професійний та особистий розвиток?
☐ так
☐ ні
6. З яких джерел читали/читаєте?
☐ книги
☐ журнали
☐ газети
☐ інтернет-ресурси
☐ електронні книги
☐ аудіокниги
інше _____

7. Яким жанрам книг надаєте перевагу?
- ☐ історична література
 - ☐ фантастика
 - ☐ військова тематика
 - ☐ детективи
 - ☐ класична література
 - ☐ художня
 - інше _____
8. Яким письменникам надаєте перевагу?
- ☐ українським
 - ☐ зарубіжним
 - інше _____
9. Яких військових, що пишуть ви читаєте/знаєте?
- ваша відповідь _____
10. Як змінилося ваше ставлення до читання з початком війни?
- ваша відповідь _____
11. Чи купуєте ви книги для читання?
- ☐ так
 - ☐ ті
12. Де найчастіше купуєте книги?
- ☐ книжкові магазини
 - ☐ онлайн-магазини
 - ☐ книжкові ярмарки
13. Яку приблизну суму ви витрачаєте на покупки книг?
- ☐ менше 100 гривень
 - ☐ 100-300 гривень
 - ☐ 300-500 гривень
 - ☐ більше 500 гривень
14. Яку кількість книг ви прочитали за цей рік?
- ☐ менше 5 книг
 - ☐ 5-10 книг
 - ☐ 10-20 книг
 - ☐ більше 20 книг
15. Як часто ви відвідуєте бібліотеку?
- ☐ кожного тижня
 - ☐ кілька разів на місяць

- ☐ раз на місяць
☐ інше _____

16. Які види літератури ви зазвичай берете у бібліотеці?
(виберіть всі відповіді, що підходять)

- ☐ художні книги (романи, оповідання)
☐ наукова література
☐ журнали та газети
☐ дитячі книги
☐ аудіокниги
інше (вказіть) _____

17. Чи використовуєте ви електронні ресурси бібліотеки
(наприклад електронний каталог, доступ до електронних книг)

- ☐ так, регулярно
☐ так, іноді
☐ ні, я не знаю про ці можливості
☐ ні, я цікавлюся електронними ресурсами

18. З яких джерел ви зазвичай дізнаєтеся про нові бібліотечні
книги та літературні новинки:

- ☐ вебсайт
☐ соціальні медіа (Facebook, Instagram, тощо)
☐ рекомендації бібліотекарів
☐ рекомендації друзів та колег
☐ реклама та афіші в бібліотеці

інше _____

19. Оцініть якість задоволення Ваших інформаційних потреб
бібліотекою (від 1 до 5)

1 2 3 4 5

20. Чи маєте ви пропозиції щодо покращення інформаційного
середовища бібліотеки?

Ваша відповідь _____

Вкажіть деякі дані про себе:

ваш вік

стать: чоловіча

жіноча

освіта:

Зміст

Вступ	3
Обласні дослідження	
Краща книга Хмельниччини – 2023.....	6
Практики читання військовими.....	11
Дослідження, проведені в публічних бібліотеках області	19
Додатки	
<i>Додаток 1. Підсумкова таблиця моніторингу «Стан інформатизації публічних бібліотек Хмельницької області» (станом на 01.01.2025).....</i>	<i>42</i>
<i>Додаток 2. Анкета учасника обласного дослідження «Краща книга Хмельниччини – 2023».....</i>	<i>44</i>
<i>Додаток 3. Анкета учасника обласного дослідження «Практики читання військовими».....</i>	<i>45</i>

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Науково-аналітичне видання

**Науково-дослідна робота
в бібліотеках Хмельниччини:
2024 рік**

Вип. 20

Укладач:
Кондратюк В. В.

Відповідальна за випуск:
Чабан К. А.

Комп'ютерна верстка, макетування, редагування:
Кондратюк В. В., Шмаль Т. А.

Формат 60x84/16
Гарнітура Times New Roman. Наклад 5 пр.